

**Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Žiliny č. 8/2012
o podmienkach poskytovania sociálnych služieb, o spôsobe určenia a výške úhrad
za sociálne služby**

Mesto Žilina na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 6 ods.1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

vydáva

Všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa určujú podmienky poskytovania sociálnych služieb, o spôsobe určenia a výške úhrad za sociálne služby poskytované mestom Žilina

**Článok 1
Úvodné ustanovenie**

Týmto všeobecne záväzným nariadením (ďalej len VZN) sa upravujú podmienky poskytovania niektorých sociálnych služieb zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

**Článok 2
Základné pojmy**

Sociálna služba – je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity.
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti.
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby.
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny.
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou, terénnou, pobytovou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Poskytovateľ sociálnej služby (ďalej len „poskytovateľ“) je obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba založená alebo zriadená vyšším územným celkom, t. j. verejný poskytovateľ sociálnej služby a iná osoba, t. j. neverejný poskytovateľ

Prijímateľ sociálnej služby (ďalej len „prijímateľ“) je fyzická osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky a má trvalý alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky, alebo cudzinec, ktorý je občanom členského štátu Európskej únie.

Článok 3

Predmet úpravy

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje podrobnosti
 - a) o rozhodovaní o odkázanosti na sociálne služby.
 - b) o poskytovaní a zabezpečovaní sociálnych služieb.
 - c) o spôsobe určenia a výške úhrady za poskytovanie sociálnych služieb.
 - d) okruh osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba.
2. Toto VZN podrobnejšie upravuje pôsobnosť mesta Žiliny vo veciach
 - a) rozhodovania o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
 - b) poskytovania donášky (dovozu stravy).
 - c) poskytovania odľahčovacej služby.

Článok 4

Konanie vo veciach odkázanosti na sociálnu službu

Konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.

1. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu sa podáva na Mesto – Mestský úrad v Žiline.
2. Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu alebo udeliť písomný súhlas na poskytnutie sociálnej služby na účely odľahčovacej služby, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať žiadosť alebo udeliť súhlas aj iná fyzická osoba.
3. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu obsahuje
 - a) meno a priezvisko žiadateľa (fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba).
 - b) dátum narodenia.
 - c) adresa pobytu.
 - d) rodinný stav.
 - e) štátne občianstvo.
 - f) druh sociálnej služby, na ktorú má byť fyzická osoba posúdená a potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.
4. Opatrovateľská služba sa poskytuje bezodkladne a túto službu možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.
5. Podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu je posudok o odkázanosti na sociálnu službu.
6. Na vypracovanie posudku o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane použijú ustanovenia § 48 až 51 zákona o sociálnych službách.
7. Mesto – Mestský úrad v Žiline, odbor sociálny a zdravotný na základe lekárskeho posudku a sociálneho, vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý obsahuje

- a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.
 - b) znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP) alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách, návrh druhu sociálnej služby.
 - c) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.
8. Pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu môže mesto použiť ako podklad na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu, ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby alebo posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydaný inou obcou.
9. Na konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane vzťahujú všeobecne záväzne právne predpisy o správnom konaní.
10. Priebeh konania vo veci rozhodovania o odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje mesto Žilina cestou Mestského úradu, odboru sociálneho a zdravotného, ktorý eviduje a vedie celú spisovú agendu.
11. O odkázanosti na sociálnu službu rozhoduje za mesto ako správny orgán primátor mesta v zmysle § 13 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
12. Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu nemá odkladný účinok.

Článok 5

Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá
- a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách.
 - b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách.
2. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje mesto v hodinách.

Článok 6

Okruh osôb, ktorým nemožno poskytovať opatrovateľskú službu

1. Opatrovateľskú službu nemožno poskytnúť fyzickej osobe
- a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba.
 - b) ktorá je opatrovanou fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu.
 - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu.

- d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
 - e) s vážnymi psychickými poruchami, ktorá by svojim konaním a správaním mohla ohrozovať opatrovateľku.
2. Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa nepoužije ak
- a) je fyzická osoba vykonávajúca opatrovanie v zdravotníckom zariadení.
 - b) sa fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie poskytuje odľahčovacia služba.
 - c) sa fyzickej osobe, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac 8 hodín mesačne.

Článok 7

Poskytovanie opatrovateľskej služby

1. Opatrovateľská služba sa poskytuje ako terénna sociálna služba na území Mesta Žilina fyzickej osobe s trvalým a prechodným pobytom.
2. Opatrovateľská služba sa poskytuje na neurčitý čas.
3. Opatrovateľská služba sa poskytuje minimálne ½ hod. denne v pracovných dňoch v čase od 7,00 - do 15, 00 hod. prostredníctvom opatrovateľiek, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona o sociálnych službách.
4. Podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, spôsob určenia a výška úhrady za opatrovateľskú službu sa upravuje na základe písomnej žiadosti občana o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby doručenej obci. K žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby občan priloží aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Žiadosť musí obsahovať

- a) meno a priezvisko žiadateľa – fyzickej osoby, ktorej sa má sociálna služba poskytovať.
 - b) dátum narodenia a adresu jej pobytu.
 - c) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať fyzickej osobe uvedenej v bode 4,
 - d) formu sociálnej služby.
 - e) potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok.
 - f) doklady o majetkových pomeroch.
 - g) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby, a ak sa má poskytovať odľahčovacia služba, obdobie trvania tejto služby,
 - h) iné doklady, ktoré sú podkladom uzatvorenia zmluvy.
5. Opatrovateľská služba sa poskytuje na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby (§ 74 ods. 1), ktorá sa uzatvára medzi prijímateľom sociálnej služby a poskytovateľom sociálnej služby. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby je uzatvorená podľa § 74 zákona o sociálnych službách.
6. Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

7. Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez udania dôvodu. Výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.
8. Mesto môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní opatrovateľskej služby, ak
 - a) prijímateľ opatrovateľskej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie, alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za opatrovateľskú službu.
 - b) prijímateľ opatrovateľskej služby neuzatvorí dodatok k zmluve o opatrovateľskej službe podľa bodu 6.
 - c) rozhodne o zániku odkázanosti prijímateľa na opatrovateľskú službu.

Článok 8

Spôsob úhrady, výška úhrady a spôsob platenia úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za opatrovateľskú službu podľa svojho príjmu a majetku. Za majetok na účely platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu uvedenú v § 41 zákona o sociálnych službách sa považujú nehnuteľné veci a hnutel'né veci vrátane peňažných úspor, a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty, ktorých súčet hodnoty je vyšší ako suma 10 000 €. Prijímateľ sociálnej služby a fyzickej osoby uvedenej v § 73 ods. 10 zákona o sociálnych službách preukazujú na účely posúdenia majetok, ktorí vlastnia v čase podania žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Za majetok prijímateľa sociálnej služby a fyzických osôb uvedených v § 73 ods. 10 zákona o sociálnych službách možno považovať len podiel majetku pripadajúci na tohto prijímateľa sociálnej služby a na tieto osoby.
2. Za opatrovateľskú službu si prijímateľ sociálnej služby resp. osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú podľa § 73 ods. 8, 9 zákona o sociálnych službách platia úhradu podľa § 73 ods. 1 ak tento neustanovuje, že prijímateľ sociálnej služby nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v zmysle § 73 ods. 10 zákona o sociálnych službách.
3. Ak prijímateľovi sociálnej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za opatrovateľskú službu, alebo jej časť, je pohľadávka mesta, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.
4. Úhrada za opatrovateľskú službu sa vypočíta podľa skutočného rozsahu hodín poskytnutých úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít v kalendárnom mesiaci.
5. Úhradu za opatrovateľskú službu platí prijímateľ sociálnej služby najneskôr do posledného pracovného dňa v mesiaci v ktorom sa služba poskytuje v pokladni Mestského úradu Žilina, poštovou poukážkou, alebo poukázaním platby z osobného účtu. Pri každom type platby sa používa pridelený variabilný symbol.
6. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady je určená v zmluve podľa § 74 v súlade so „VZN“ mesta, najviac však do výšky ekonomicky oprávnených nákladov. Suma úhrady za opatrovateľskú službu, poskytovanú plnoletej fyzickej osobe je najmenej vo výške 50 % priemerných ekonomicky oprávnených

nákladov spojených s poskytovaním tejto sociálnej služby za predchádzajúci rozpočtový rok, v prepočte na jeden mesiac a na prijímateľa sociálnej služby, na počet hodín opatrovateľskej služby. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 73 zákona o sociálnych službách. Úhrada za 1 hodinu poskytovania opatrovateľskej služby na jedného prijímateľa sociálnej služby je 1,71 €.

7. Výška a spôsob úhrady za opatrovateľskú službu pre klientov s prechodným pobytom v meste Žilina sú 2 € za 1 hodinu služby.

Článok 9 Vyživovacia povinnosť

1. Deti, ktoré sú schopné sami sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom slušnú výživu, ak to potrebujú (§ 66 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov).
2. Každé dieťa plní túto vyživovaciu povinnosť takým dielom, aký zodpovedá pomeru jeho schopností a možností k schopnostiam a možnostiam ostatných detí (§ 67 zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Článok 10 Všeobecné podmienky pre poskytovanie opatrovateľskej služby

1. Mesto Žilina si vyhradzuje právo voľby opatrovateľky k opatrovanému občanovi. Opatrovateľky u jedného občana je možné striedať podľa potreby, aby bola každá opatrovateľka rovnako vytážená.
2. Donáška jedného nákupu sa zabezpečuje maximálne z dvoch obchodov, ktoré sú najbližšie k bydlisku opatrovaného občana. Nákup sa poskytuje výhradne pre potreby opatrovaného občana a nie pre rodinných príslušníkov.
3. V prípade dovolenky alebo práceneschopností opatrovateľky sa opatrovateľská služba zabezpečuje podľa personálnych možností opatrovateľskej služby.

Článok 11 Podmienky a úhrada donášky (dovozu) stravy

1. Donáška (dovoz) stravy sa podľa potreby prizná všetkým prijímateľom sociálnej služby, ktorí pri posúdení boli uznaní ako občania s odkázanosťou na pomoc inej fyzickej osoby.
2. Donáška (dovoz) stravy, ak to dovoľia kapacitné možnosti Mesta Žilina, sa prizná aj tým občanom, ktorí splnia stanovené podmienky
 - a) preukážu sa potvrdením lekára o neschopnosti chodiť sa stravovať do jedálne osobne.
 - b) sú starobní a invalidní dôchodcovia.
3. Donáška (dovoz) stravy sa nemôže poskytnúť fyzickej osobe, ktorá má priznaný peňažný príspevok na opatrovanie a peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

4. Mesto Žilina poskytuje donášku stravy vo forme dovozu obeda (podľa § 58 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov).
5. Za dovoz obeda sa platí poplatok splatný na konci každého kalendárneho mesiaca a to, za jeden obed v obedári 0,40 €.

Článok 12

Odl'ahčovacia služba

1. Odl'ahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu¹⁾, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba opatruje a nemôže opatrovanie vykonávať.
2. Cieľom odl'ahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

Článok 13

Poskytovanie odl'ahčovacej služby a výška úhrady

1. Odl'ahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni v kalendárnom roku nemožno preniesť do nasledujúceho roku. Ak má fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím záujem o poskytovanie odl'ahčovacej služby, je povinná o túto službu písomne požiadať v dostatočnom časovom predstihu najmenej 15 kalendárnych dní pred poskytnutím odl'ahčovacej služby. Následne fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podáva mestu Žilina písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby.
2. Podmienkou poskytnutia odl'ahčovacej služby je právoplatný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, deklarujúci ťažké zdravotné postihnutie.
3. Úhrada za poskytovanú odl'ahčovaciu službu sa stanovuje vo výške 2 € za 1 hodinu služby.

Článok 14

Spoločné ustanovenie

1. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný chrániť osobné údaje získane za účelom určenia výšky za poskytované sociálne služby v zmysle zákona č. 428/2001 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
2. Pri poskytovaní sociálnych služieb sa primerane použije zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, zákon NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní

¹⁾Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, Občiansky zákonník.

3. Kontrolu dodržiavania tohto VZN vykonáva hlavný kontrolór mesta Žilina.

Článok 15
Zrušovacie ustanovenie

1. Týmto VZN sa ruší Všeobecne záväzné nariadenie mesta Žilina č. 9/2011.

Článok 16
Záverčné ustanovenie

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené Mestským zastupiteľstvom v Žiline dňa 21.05.2012.
2. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo vyvesené 15 dní na úradnej tabuli mesta a nadobúda účinnosť dňom 09.06.2012.

Ing. Igor Choma
primátor mesta